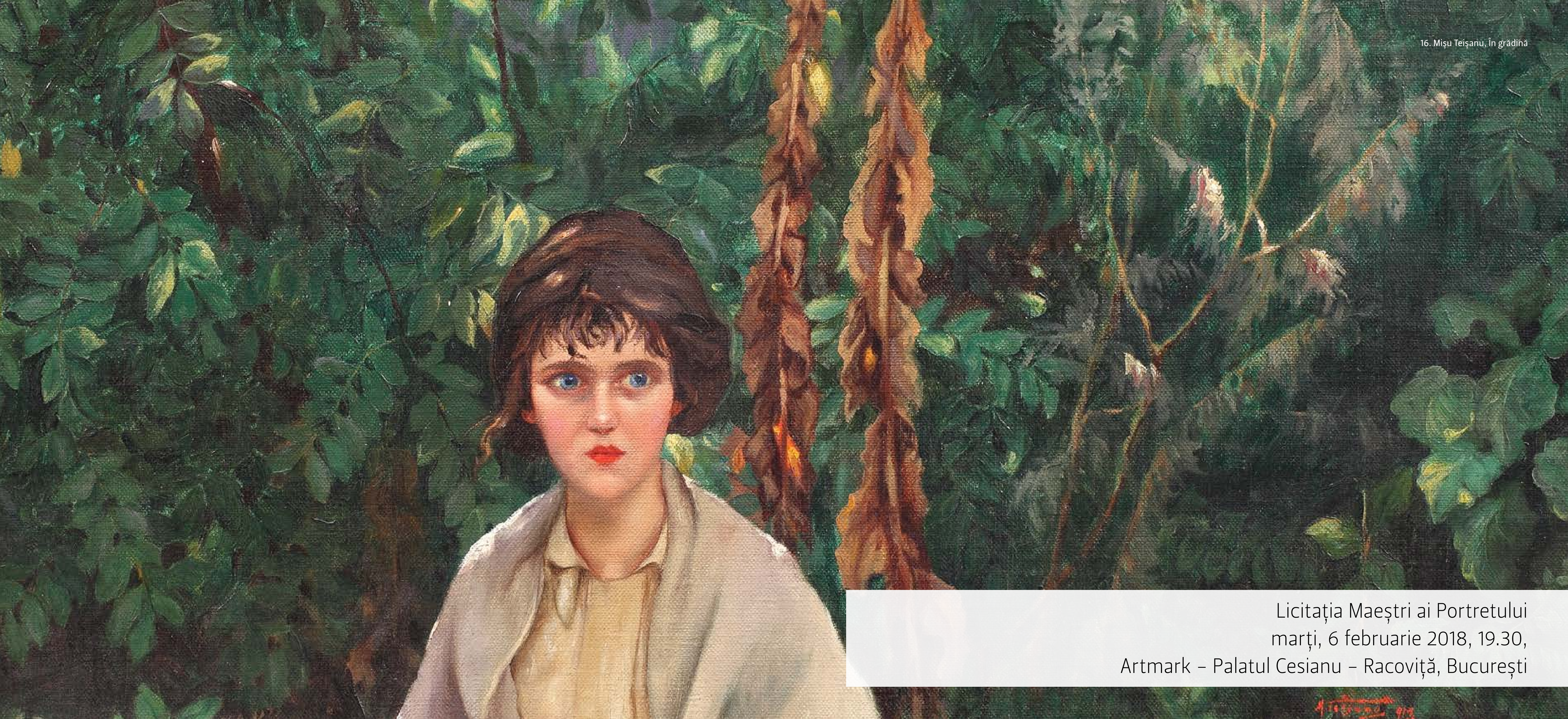

16. Mişu Teişanu, În grădină

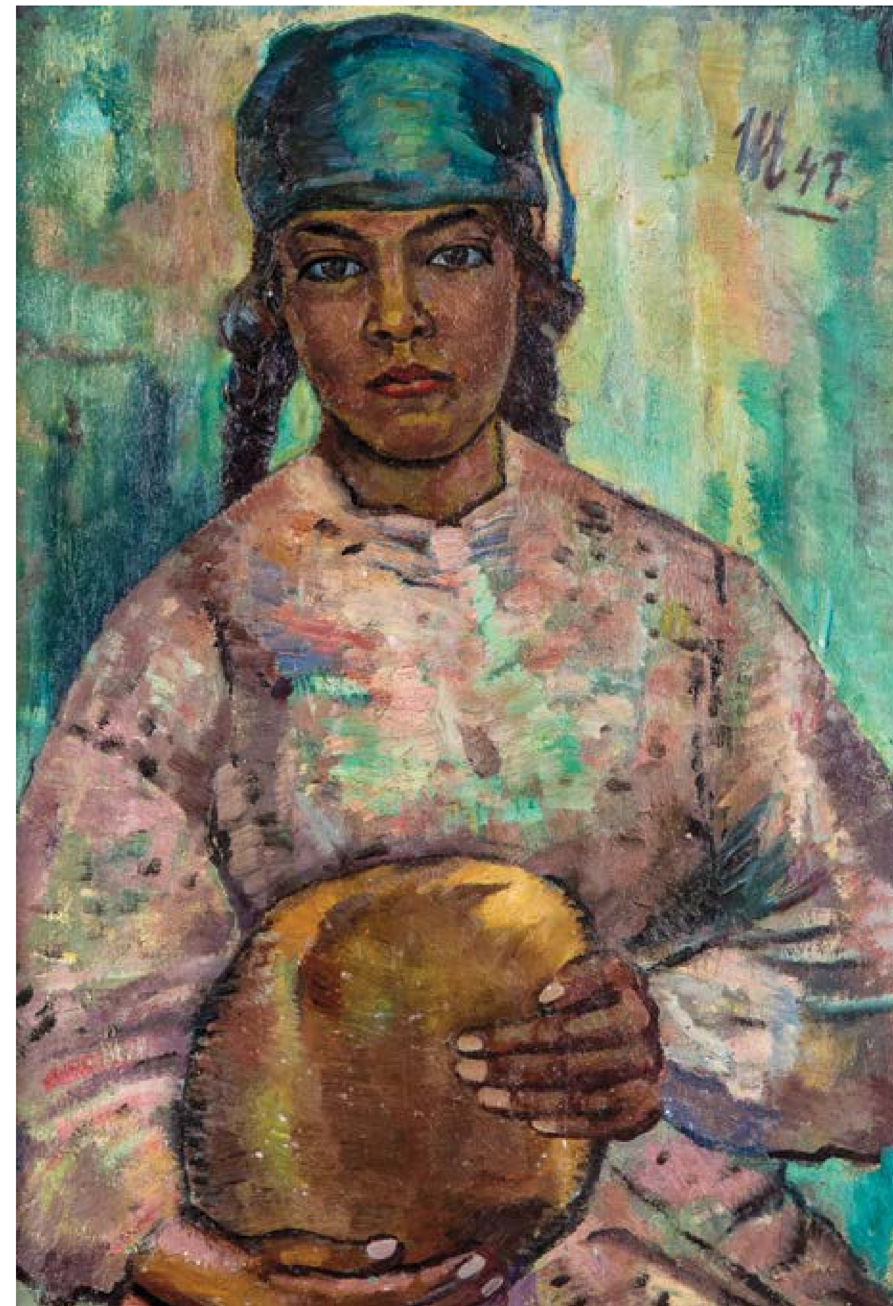
Licitația Maeștri ai Portretului
marți, 6 februarie 2018, 19.30,
Artmark – Palatul Cesianu – Racoviță, București

1 | Iosif Iser
1881, București – 1958, București

Tătăroaice | 1939
guașă vernisată pe hârtie, 42 × 34 cm, semnat și datat stânga sus, cu negru, „ISER, (19)39"

€ 3.000 – 5.000

2 | Hans Eder
1883, Brașov – 1955, Brașov

Tătăroaică | 1947
ulei pe carton, 70 × 50 cm, semnat și datat dreapta sus, cu negru, „HE, (19)47"

€ 3.000 – 5.000

3 | Carol Hübner
1902, Sighişoara – 1981, Braşov

Pisica albă | 1928
ulei pe carton, 48 × 35 cm, semnat şi datat dreapta jos, cu galben, în monogramă, „KH, 1928"

€ 700 – 1.200

Pe verso: Portret de doamnă.

4 | Nicolae Popa–Iaşi
1901, Ipatele, Iaşi – 1962, Iaşi

Cochetărie | 1932
ulei pe pânză lipită pe placaj, 60 × 47 cm, semnat, datat şi localizat stânga jos, cu brun, „N. Popa, Paris, (1)932"

€ 800 – 1.500

Opera a fost pictată în cursul anului 1932, în atelierul lui André Lhote, pe când Nicolae Popa se afla la Paris, drept câştigător al bursei pentru studii în străinătate. Opera a participat la Salonul artiştilor moldoveni, Academia de Arte Frumoase Iaşi, 27 decembrie 1932 – 15 ianuarie 1933.

5 | Carol Hübner
1902, Sighişoara – 1981, Braşov

Culegătoarele de vreascuri | 1931
ulei pe pânză, 58 × 48,5 cm, semnat şi datat dreapta jos, cu brun, Khübner, (19)31

€ 900 – 1.500

Opera a participat la expoziţia retrospectivă Karl Hübner (1902–1981), Muzeul de Artă Braşov, 2012 şi este reprodusă în catalogul expoziţiei la pag. 52.

Sculptor școlit în perioada interbelică, între 1930 și 1934, în cadrul Academiei de Arte Frumoase din București, Mereanu avea să debuteze în deceniul patru al sec. XX, în cadrul societății Tinerimea Artistică. În 1935 câștiga bursa Paciurea, iar activitatea sa de până la război se învârti în jurul Grupului Luchian-Paciurea. Din anii 50' va lucra și artă publică, realizând proiecte monumentale regăsibile astăzi în parcul Carol sau parcul Ioanid.

6 | Emil Mereanu
1903, Roșiorii de Vede, Teleorman – 1991, București

Pieta
ipsos patinat, 65 × 25 × 19 cm, semnat dreapta jos, la bază, „E. MEREANU"

€ 1.200 – 1.800

7 | Mac (Mihail Filip) Constantinescu
1900, Charlottenburg, Germania – 1979, București

Muză
alamă, 14 × 10 cm, semnat stânga sus, „MAC"

€ 200 – 300

8 | Ion Vlad
1920, Fetești – 1992, Paris

Eugen Ionescu
alamă, 17 × 22 × 13 cm

€ 500 – 800

9 | Corneliu Baba
1906, Craiova – 1997, București

Băiețelul blond | 1970
ceracolor pe hârtie, 18,5 × 14,5 cm, semnat și datat dreapta jos, cu roșu, „Baba, (19)70"

€ 300 – 500

10 | Iva Despić-Simonović
1890 – 1961

Prințul Nicolae
bronz, 22 × 8 × 14 cm, semnat lateral dreapta, în monogramă, în chirilică, „IVA"

€ 500 – 800

11 | Pierre-Etienne Daniel Campagne
1851 – 1914

Ondine
porțelan, 53 × 28 × 23 cm, semnat lateral dreapta, la bază, „Campagne"

€ 300 – 500

12 | Comtesse du Barry | sec. XIX
tablă de cupru bătută și presată pe ipsos, 70 × 40 × 15 cm, notat la bază, în spate, „PORTRAIT DE MADAME LA CONTESSE DU BARRY"

€ 500 – 800

13 | Pierre Auguste Bellet
1865, Galați – 1924, Galați

Florăreasă
ulei pe pânză, 59,5 × 45 cm, semnat dreapta jos, cu brun, „P. Bellet"

€ 800 – 1.500

14 | Nicolae Grant
1868, București – 1950, Câmpulung Muscel

Pe verandă
ulei pe carton, 50 × 46 cm, semnat stânga jos, cu negru, „n. Grant"

€ 1.000 – 1.800

15 | Ipolit Strâmbu
1871, Mărășești, Gorj – 1934, București

În grădină
ulei pe carton, 41 × 54,5 cm, semnat stânga sus, cu albastru, „Strâmbu"

€ 2.500 – 3.500

16 | Mișu Teișanu
1884, Brăila – 1944, București

În grădină | 1913
ulei pe pânză lipită pe carton, 37,5 × 70 cm, semnat și datat dreapta jos, cu roșu, „M. Teișanu, (1)913"

€ 1.200 – 1.800

17 | Iosif Iser
1881, București – 1958, București

Pariziancă
ulei pe carton, 41,5 × 33,5 cm, semnat dreapta jos, cu negru, „Iser"

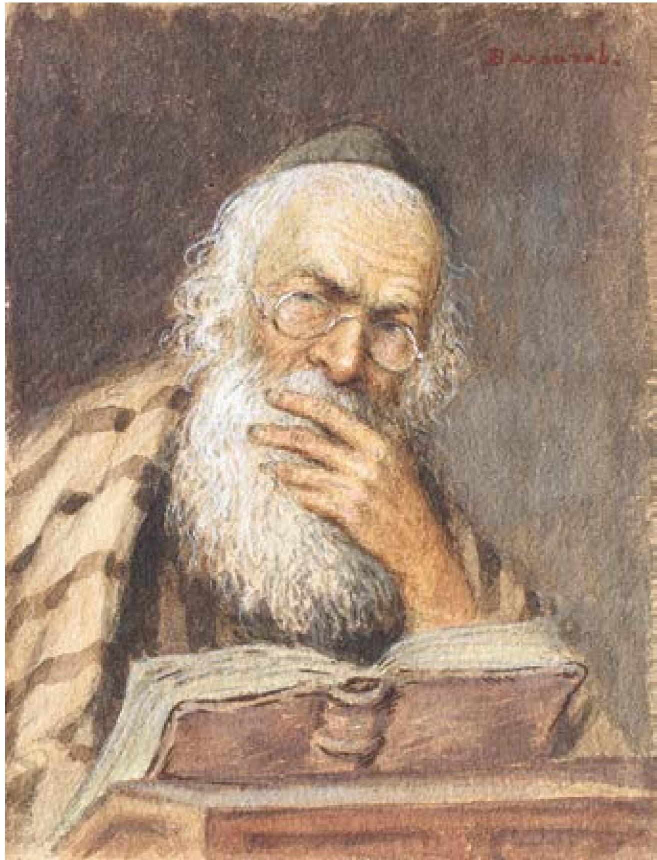
€ 4.000 – 7.500

18 | Eustațiu Stoenescu
1885, Craiova – 1957, New York

Eleganță
ulei pe pânză, 100 × 65,5 cm, semnat dreapta jos, cu negru, „Stoenescu"

€ 3.500 – 5.500

19 | Ludovic Bassarab
1868, Galați – 1933, București

Rabin
acuarelă pe hârtie lipită pe lemn, 17 × 13 cm,
semnat dreapta sus, cu brun, „Bassarab"

€ 350 – 550

20 | Samuel Bogdanovici

Rabin
ulei pe carton, 49 × 35 cm, semnat dreapta jos,
cu roșu, „S. Bogdanovici"

€ 800 – 1.200

21 | Rudolf Schweitzer-Cumpăna
1886, Pitești – 1975, București

Cosași
ulei pe carton, 80 × 67 cm, semnat dreapta jos,
cu oranj, „Schweitzer-Cumpăna"

€ 4.000 – 6.000

Opera a participat la expoozița "Rudolf Schweitzer-Cumpăna – 125 de ani de la naștere", Muzeul Național Cotroceni, București, 2011.

22 | Ion Bițan
1924, Limanu, Constanța – 1997, București

Autoportret | anii '50
ulei pe pânză, 55,5 × 46 cm

€ 500 – 800

Proveniență:
colecția istorică Gen. Constantin Doncea (1904-1973). Constantin Doncea a fost membru supleant al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român (1948-1958), a deținut funcții de adjunct (ajutor de primar general al Capitalei din noiembrie 1947 până în februarie 1948, ministru adjunct la Construcții între 1948 și 1950), iar între 1956 și 1957 a fost ministrul Colectărilor în guvernul condus de Chivu Stoica.

23 | Ludovic Bassarab
1868, Galați – 1933, București

În fața casei
ulei pe carton, 15 × 12 cm, semnat dreapta jos,
în creion, „Bassarab"

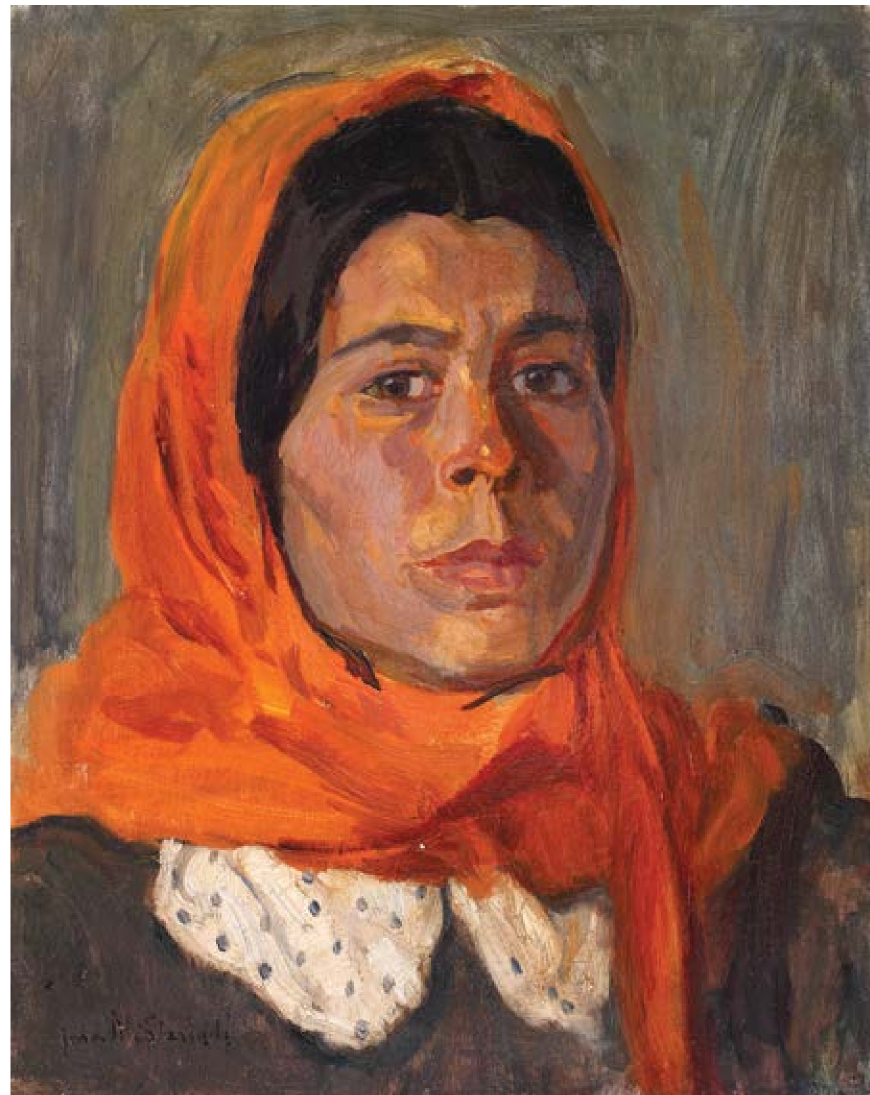
€ 400 – 600

24 | Ludovic Bassarab
1868, Galați – 1933, București

Cu vitele la păscut
ulei pe carton, 22,5 × 15,5 cm, semnat dreapta jos,
cu brun, „Bassarab"

€ 500 – 800

25 | Nicolae Vermont
1866, Bacău – 1932, București

Țărăncuță cu năframă | 1929
ulei pe carton, 36 × 25 cm, semnat și datat dreapta jos,
cu negru, „Nicolae Vermont, 1929"

€ 1.200 – 1.800

26 | Jean Alexandru Steriadi
1880, București – 1956, București

Baticul roșu
ulei pe carton, 41 × 32 cm, semnat stânga jos,
cu negru, „Jean Al. Steriadi"

€ 1.800 – 2.500

27 | Nicolae Grigorescu
1838, Pitaru, Dâmbovița – 1907, Câmpina

Țărăncuță cu năframă albă | cca. 1875
ulei pe lemn, 24,5 × 16 cm, semnat de două ori stânga jos, cu roșu, „Grigorescu"

€ 25.000 – 45.000

Proveniență:
colecția interbelică Eli Bercovici, președinte al Comunității evreiești în jurul anului 1930.

Opera este reprodusă în "România Ilustrată", anul III, nr. 11, 1928, la pag. 175.

Fotografii luate după originalele lui Grigorescu

"România Ilustrată", 1928

Portretul colecționarului Eli Bercovici realizat de Eustațiu Stoenescu

Nu putem discuta despre o opera portretistică în sine în cazul lui Nicolae Grigorescu, însă abordarea subiectului este evident întâlnită în toate etapele de creație ale artistului. Probabil gestionată în jurul autoportretului, apariția acestui tip de pictură pe pânzele lui Grigorescu poate fi identificată încă din primii ani de lucru, pe când încă pictorul era meșter iconar. Celebrul autoportret sub forma unui sfânt din epoca de formare, ulterior acele autoportrete din timpul studiilor la Paris, realizate în 1863 și 1864 fixează exercițiul portretului încă din creația de început. Ulterior, cu trecerea anilor, stăpânirea întregului registru pictural avea să ajute pe Grigorescu să aborde- ze și alte portrete. Recunoașterea calităților de portretist este confirmată de îndată ce pictorul realizează „Portretului marelui ban Năsturel Herescu", operă comandată de Eforia Spitalelor Civile la sfârșitul anului 1869 sau în primăvara lui 1870. Acestui portret îi este alăturat și chipul lui Alexandru Dimitrie Ghica, Grigore I Ghica și Grigore al IV-lea Ghica, tot pentru Eforie, însă celebritatea și succesul adus de portretul lui Năsturel aveau să îi deschidă lui Grigorescu calea comenzilor, portretul fiind totuși calea cea mai la îndemână metodă din epocă pentru un profit financiar imediat. Astfel putem explica portretele semi-oficiale realizate pentru familia Șuțu sau generalului Magheru. Ulterior apar portretele amicilor și cunoștințelor – familia Dona și Urechia, Bernath, Dimitrie Grecescu, Marcovici sau portretul dr. colecționar George Bellu, pentru ca, după 1875, Grigorescu să înceapă să introducă în portret filonul rustic. Chipul rucărencelor, al muntencelor sau al țărăncilor din Franța iau locul chipurilor apropiaților, pentru a dezvolta un nou tip de portret (câteodată în compoziție) și anume cel extras dintr-un spirit cvasi-etnografic. Astfel, într-o galerie Grigorescu, de capete „cu broboadă albă" se pot integra lucrări importante din perioada 1880-1907: „Țăranca cu maramă" (MNAR, inv.3317), „Cap de fată" (Muzeul de artă Craiova, inv. 738), „Cap de fată cu basma albă" (Muzeul de artă Ploiești/ Muzeul N.Grigorescu Câmpina, inv.92831) etc.
Chipul senin al țărăncuței, realizat în maniera tipică, trădează un artist interesat mai mult de expresia modelului – fizionomia trădează o atenție sporită a lui Grigorescu. Pensulația fină construiește într-o compunere realistă privirea și întreaga expresie facială – lumina, culoarea buzelor, mica paloare a obrajilor sau șuvițele atent modelate ce răsar de sub năframă.

Bibliografie:

BREZIANU, Barbu, „Nicolae Grigorescu", Ed. Meridiane, București, 1987 VARGA, NICULESCU, Remus „Expoziția Nicolae Grigorescu, catalog" de, Muzeul de artă al Republicii Populare Române, București, 1957 Vasile, „Nicolae Grigorescu", Ed. Meridiane, București, 1973
VLAHUȚĂ, Alexandru, "Pictorul N.I.Grigorescu.Vieața și Opera lui", București, Ediția Casei Școalelor, Socec, 1910

Nicolae Grigorescu, Țărăncuță cu năframă
Licitația de Toamnă – Top 100 Mari Maeștri ai Artei Românești, Artmark, 2017, adjudecat pentru 50.000 €

Nicolae Grigorescu, Țărăncuță din Rucăr
Licitația Maeștri ai portretului, inclusiv o colecție George baron Löwendal, Artmark, 2017, adjudecat pentru 55.000 €

28 | Nicolae Grigorescu
1838, Pitaru, Dâmbovița – 1907, Câmpina

Portret de țăran (Matei Rudaru) | 1900–1904
ulei pe lemn, 35 × 23,5 cm, semnat dreapta jos,
cu roșu, „Grigorescu"

€ 20.000 – 30.000

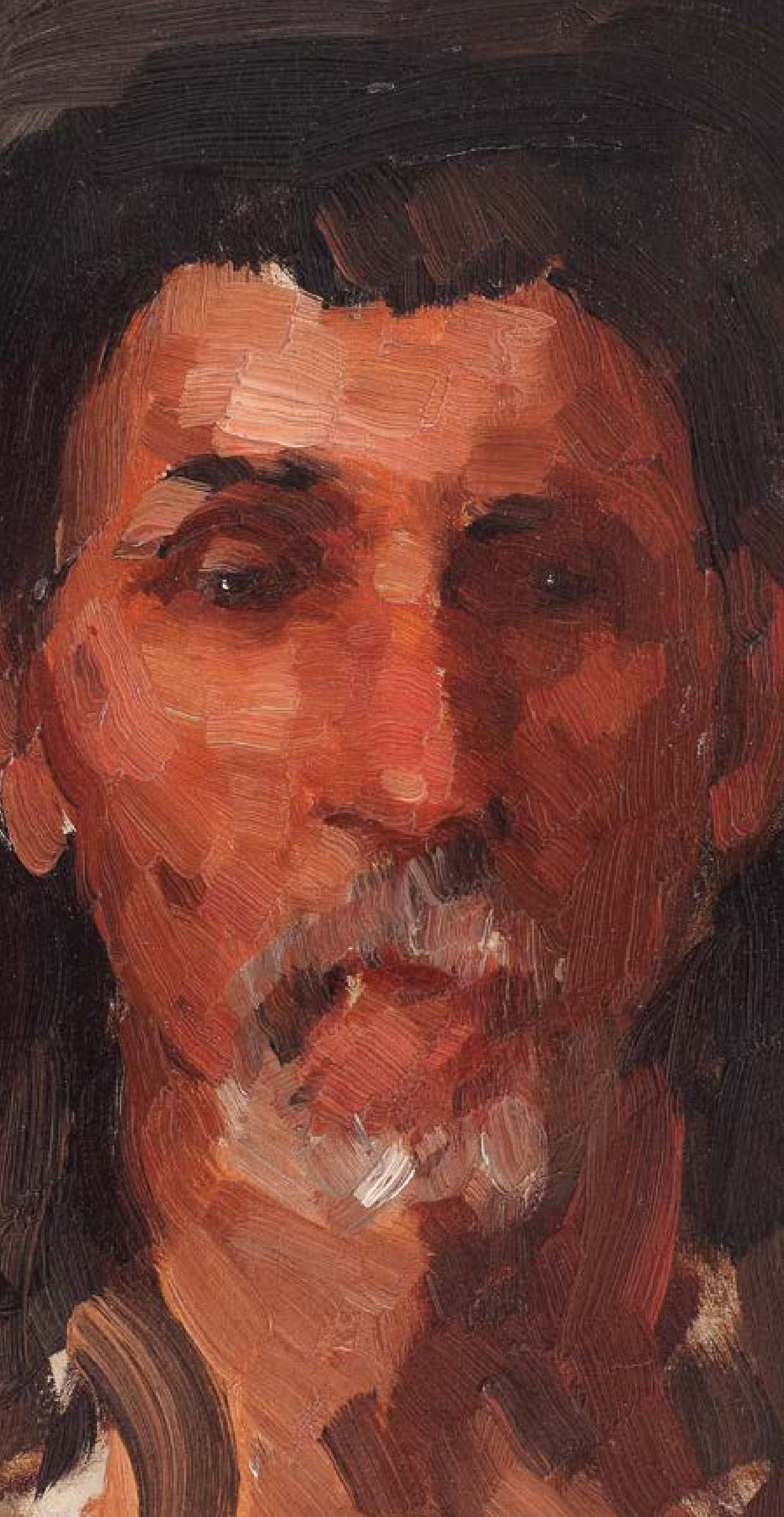
Excepționalul spirit de observație al lui Grigorescu privind caracteristicile fizionomice, cunoaşterea anatomiei figurii învățată la École des Beaux-Arts şi continuată apoi prin analiza temelor Frenologiei ce preocupau pe psihologi şi pe artiști în epocă (tipologii craniene corelate cu trăsături de caracter), sunt aspecte deja consemnate ale artei maestrului.

Artistul nu este preocupat în cazul de față de problematica unui portret compozițional. Un chip masculin slab, aproape descărnat, este adus în planul din față şi amplasat frontal, într-o relație de izbitoare apropiere cu privitorul. Accentele de lumină aşezate cu măiestrie pe denivelările fizionomiei, pe frunte, pe obrajii supți, pe linia acvilină a nasului, definesc forma rotundă a craniului mic şi pomeții proeminenți, punând în evidență delicatețea aproape feminină a acestei osaturi. Parcă izvorâte dintr-o lampă medicală, utilizată spre evidențierea necruțătoare a detaliilor figurii, petele de lumină reconstituie un chip scăpărând de viață interioară prin licărirea privirii şi strânsura buzelor ascunse de mustață.

Liniile definitorii şi subțiate ale feței, coloritul, pletele pe umeri, pălăria rotundă, dată spre spate evocă pe Matei Rudaru, personaj pe care Grigorescu l-a pictat în mai multe rânduri şi la diverse vârste ale acestuia. Înfățişat cu trăsăturile armonioase din tinerețe, cu părul şi sprâncenele încondeiate, negre în superbul profil romantic de "prinț iranian"de la Galeria Națională (MNAR, inv. 145), sau în tabloul similar de mai mici dimensiuni, păstrat la Muzeul de artă Iaşi (G.Oprescu, Grigorescu, 1960, fig. 83), Matei Rudaru în vârstă pare a fi fost modelul pentru prezentul portret inedit, cu fața consumată de vreme, o imagine realistă vorbind despre esența caracterului şi datele antropologice ale rasei. Calitățile acestui mic studiu fizionomic pictat pe lemn cu libertatea suverană de tuşă ce-i este caracteristică lui Grigorescu, evocă excepționalul dublu portret "Prizonieri turci" de la Muzeul de artă din Cluj.(I.B.)

Bibliografie:

[Ioana Beldiman, Gheorghe Cosma], „Nicolae Grigorescu, pictură-grafică", [catalog expoziție], Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1984
Muzeul de artă al RPR, Galeria Națională, Catalog, Editura de stat pentru literatură şi artă [1954]
NICULESCU, Remus, „Expoziția Nicolae Grigorescu", catalog de, Muzeul de artă al R.P.R., Bucureşti, 1957
NICULESCU, Remus, „N.Grigorescu în amintirile şi corespondența lui Alfred Bernath", în S.C.I.A., Editura Academiei RSR, tom 12, nr.2/1965, p. 219-261
OPRESCU, George, „Grigorescu", Bucureşti, Ed. Meridiane, 1960
OPRESCU, George [-Remus Niculescu], „N. Grigorescu", Bucureşti, Ed. Meridiane, 1961, vol.I
VLAHUȚĂ, A, "Pictorul N. I.Grigorescu.Vieața şi opera", Bucureşti, Socec, 1910

29 | Octav Băncilă
1872, Corni, Botoșani – 1944, București

Țărancă cu salbă
ulei pe pânză, 52 × 44 cm

€ 2.000 – 3.500

30 | Rudolf Schweitzer-Cumpăna
1886, Pitești – 1975, București

Autoportret cu pahar
ulei pe carton, 39,5 × 32 cm, semnat dreapta jos, cu brun, „Schweitzer-Cumpăna"

€ 1.500 – 2.500

31 | Rudolf Schweitzer-Cumpăna
1886, Pitești – 1975, București

Masa de duminică
ulei pe carton, 61 × 66,5 cm, semnat dreapta jos, cu negru, „Schweitzer-Cumpăna"

€ 2.500 – 3.500

32 | Octav Băncilă
1872, Corni, Botoșani – 1944, București

Spovedania țăranului (Compoziție cu autoportretul pictorului) | mijlocul anilor '20
ulei pe pânză, 82 × 96 cm, semnat dreapta sus,
cu ocru, „Octav Băncilă"

€ 15.000 – 25.000

Pentru Octav Băncilă portretul a reprezentat un gen pe care l-a abordat pe întregul parcurs al carierei cu o pasiune explicabilă tocmai prin caracterul acestuia, calitate relevată lesne printr-un produs artistic definit de multitudinea de tipuri umane interogate. Fie că l-a interesat portretul în spirit simbolist – la începutul carierei, în perioada germană –, fie că a pictat chipul uman interesat de trăsăturile fizionomice sau pasionat de apariția pitorească, Băncilă și-a modelat în cei 40 de ani de practică o structură foarte specifică a mijloacelor picturale necesare unei portretistici reprezentative. Atât de cunoscute, tipurile umane cercetate ne relevă un artist interesat nu doar de factura plastică, ci și de apariția omului simplu în opera vizuală. Țăranul, față de care a simțit o atașare profundă, evreul – în special cel tradițional, pitoresc în imaginarul urban al Iașilor primelor decenii ale secolului XX – sau țiganul și nomadul au trezit pasiuni puternice, materializate într-o adevărată operă portretistică. Dincolo de simpla înfățișare, pictura personajului este încărcată uneori și de considerente spirituale, așa cum lesne putem descoperi și în opera de față. Dublul portret, în fapt un chip de țăran alăturat autoportretului din partea stânga a tabloului, impresionează atât prin pitorescul compozițional, dar și prin reconsiderarea artistului față de sine și față de celălalt. În veșmânt de țăran, cu capul neacoperit – amintind de un anume statut social –, dar cu cartea în mână, Băncilă se apropie de tipul țăranului cult, înglobând astfel un arhetip.

Bibliografie:
COMAN Anton, "Octav Băncilă", Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1954
DREPTU Ruxandra, "Băncilă", Ed. Meridiane, București, 1987

Octav Băncilă spre sfârșitul vieții, circa 1940.

33 | George Demetrescu Mirea
1852, Câmpulung Muscel – 1934, București

Gavroche
ulei pe pânză, 44,5 × 36 cm, semnat stânga jos, cu brun, „Mirea"

€ 1.500 – 2.500

34 | Alexandru Romano
1887, București – 1916, București

Cuminţica
ulei pe pânză lipită pe carton, 36 × 28,5 cm, semnat dreapta jos, cu brun, „alex Romano"

€ 700 – 1.200

35 | Sava Henţia
1848, Sebeşel – 1904, Bucureşti

Micul violonist | 1875
ulei pe pânză, 36 × 25 cm, semnat şi datat dreapta jos, cu brun, „Hinţia, 1875"

€ 1.000 – 2.000

Sava Henţia este unul dintre cei mai însemnaţi pictori din prima generaţie de artişti şcoliţi sub umbrela instituţiei pedagogice organizată de Theodor Aman începând cu 1865. Primii ani de lucru vor fi marcaţi de corectura profesorilor Aman şi Tattarescu, pentru ca, după 1871, Henţia să beneficieze de instruirea superioară oferită de academiile Parisului. Beneficiar al bursei de străinătate, Henţia va frecventa timp de 3-4 ani atelierul lui Alexandre Cabanel. După 1874 putem spune că avem de a face cu un artist desăvârşit, calităţile sale propulsându-l în numele cele mai importante ale artei româneşti de la sfârşitul secolului al XIX-lea.

36 | Gheorghe Mărculescu
1870, Bucureşti – ?

Micul marinar
ulei pe carton, 45 × 38 cm, semnat stânga sus,
cu negru, „G. Mărculescu"

€ 350 – 550

37 | Dimitrie Berea
1908, Bacău – 1975, Paris

Fetiţă cu pompon albastru
ulei pe carton, 33,5 × 27,5 cm, semnat dreapta sus,
cu negru, „Berea"

€ 800 – 1.200

38 | Gheorghe Mărculescu
1870, Bucureşti – ?

Fetiţă cu fundiţe roz
ulei pe lemn, 41 × 32,5 cm

€ 500 – 800

37

36

38

39 | Camil Ressu
1880, Galaţi – 1962, Bucureşti

Studenta
ulei pe carton, 44,5 × 35 cm, semnat dreapta jos,
în peniţă, „C. Ressu"

€ 3.000 – 5.000

40 | Petre Remus Troteanu
1885, Curtești, Botoșani – 1957, București

Intimitate
ulei pe carton, 69 × 56,5 cm

€ 800 – 1.200

41 | Petre Remus Troteanu
1885, Curtești, Botoșani – 1957, București

Melancolie
ulei pe pânză lipită pe carton, 67,5 × 43 cm, semnat stânga jos, cu negru, „Troteanu"

€ 800 – 1.200

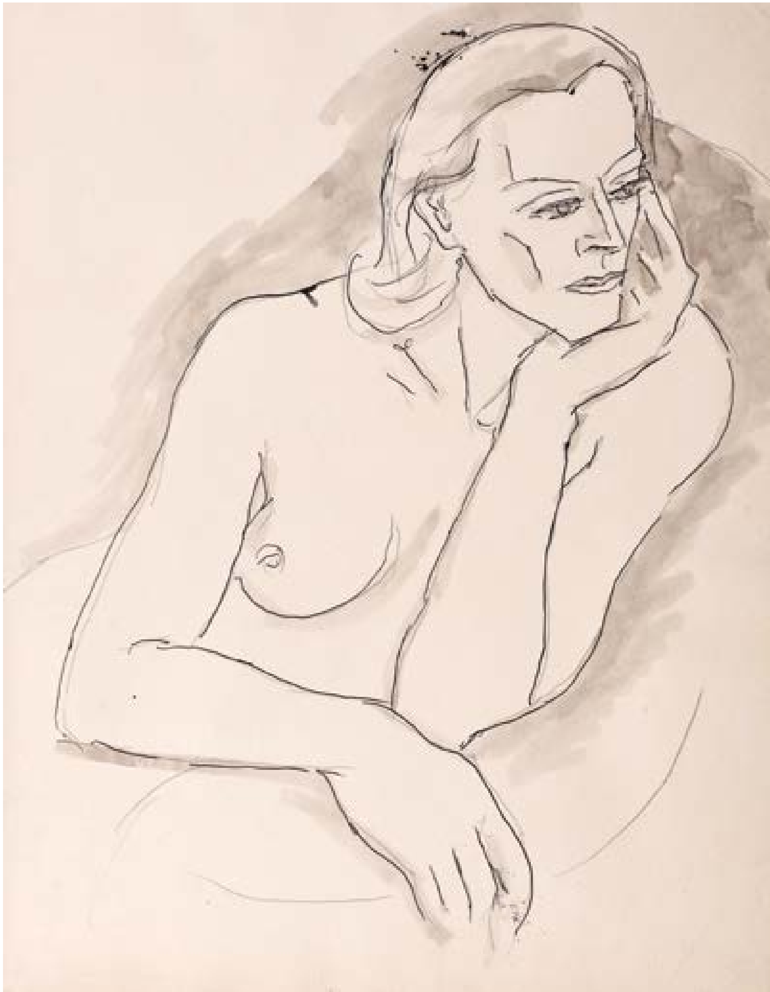
42 | Theodor Pallady
1871, Iași – 1956, București

Nud în atelier
ulei pe carton, 40,5 × 32 cm, semnat dreapta sus, cu negru, „TP"

€ 4.000 – 6.000

Proveniență:
colecția Ninette Schapira și Gheorghe Răut.

43 | Nicolae Tonitza
1886, Bârlad – 1940, București

Odaliscă | 1938
creion și laviu pe hârtie lipită pe carton, 29,5 × 14 cm, semnat și datat stânga sus, în creion, „Tonitza, 1938"

€ 900 – 1.500

44 | Theodor Pallady
1871, Iași – 1956, București

Pe gânduri
tuș, laviu și creion pe hârtie lipită pe carton, 54 × 41,5 cm

€ 500 – 700

Proveniență:
colecția Ninette Schapira și Gheorghe Răut.

45 | Theodor Aman
1831, Câmpulung Muscel, Argeș – 1891, București

Cap de copil | 1891
acvaforte și gravură cu acul, 6 × 5 cm, semnat, gravat, dreapta jos, „Aman"

€ 250 – 350

O variantă a operei este catalogată în "Repertoriul graficei românești din secolul al XIX-lea", Vol. I, pag. 38, cat. 143. O variantă a operei este catalogată în "Theodor Aman Gravor", Mariana Vida, București, 1993 la cat. 44, sub titlul "Cap de copil", pag. 48.

46 | Iosif Iser
1881, București – 1958, București

Trei generații | 1913–1919
tuș pe hârtie, 38,5 × 27 cm, semnat stânga jos, cu negru, „ISER"

€ 800 – 1.400

47 | Theodor Aman
1831, Câmpulung Muscel, Argeș – 1891, București

Târgoveț | 1874
acvaforte, 7,5 × 5,5 cm, semnat și datat, gravat, dreapta jos, „Th. Aman, 1874"

€ 300 – 500

O variantă a operei este catalogată în "Repertoriul graficei românești din secolul al XIX-lea", vol.I, A-R, București, 1974, la pag. 47, cat. 195. O variantă a operei este catalogată în "Theodor Aman Gravor", Mariana Vida, București, 1993 la cat. 25, sub titlul "Portret de bărbat", pag. 36.

46

45

47

48 | Nicolae Tonitza
1886, Bârlad – 1940, București

Primăvară | 1924–1925
ulei pe carton, 38,5 × 32,5 cm, semnat stânga sus, cu brun, „N. Tonitza”

€ 30.000 – 50.000

Proveniență:
colecția magistratului Lazăr Munteanu (1869–1951) – nepot (de mamă) al colecționarului Iancu Kalinderu, magistratul Lazăr Munteanu a fost unul dintre cei mai însemnați colecționari ai perioadei dintre cele două războaie mondiale, regăsindu-se în suita reprezentativă a colecționismului românesc interbelic, alături de Krikor Zambaccian sau dr. Iosif Dona. A fost președinte al tribunalului Constanța, secretar general al Departamentului Justiției și judecător la Curtea de Casație, poziții care i-au oferit confortul financiar să devină unul dintre cei mai avizați cunoscători ai artei românești moderne.colecția magistratului Lazăr Munteanu (1869–1951) – nepot (de mamă) al colecționarului Iancu Kalinderu, magistratul Lazăr Munteanu a fost unul dintre cei mai însemnați colecționari ai perioadei dintre cele două războaie mondiale, regăsindu-se în suita reprezentativă a colecționismului românesc interbelic, alături de Krikor Zambaccian sau dr. Iosif Dona.

Nicolae Tonitza, Copil cu funda verde
Licitația Maeștri ai portretului, inclusiv o colecție George baron Löwendal, Artmark, 2017, adjudecat pentru 120.000 €

Portretul, practicat încă de pe vremea când Nicolae Tonitza se afla pe băncile Școlii de Arte Frumoase din Iași, a reprezentat poate una dintre cele mai aplaudate categorii picturale în care artistul s-a avântat. Resursele documentare ne oferă o imagine relativă asupra lucrărilor de sfârșit de prim deceniu al secolului al XX-lea până spre perioada de după descoperirea Balcicului, spre sfârșitul vieții. Câteva portrete de bătrâni realizate la München, în perioada bavareză, și probabil cel mai vechi portret cunoscut nouă astăzi, portretul mamei maestrului său, al Baronesei von Habermann, sunt date certe ale unei tendințe evidente spre o cercetare scrutătoare a firii umane. Pentru un artist ca Tonitza, apariția unui astfel de gen pictural este evident reglementată de năzuințe psihologice nutrite în sufletul unui adevărat cercetător al vieții, cu atât mai mult cu cât știm astăzi că nu a făcut o carieră din vânzarea portretelor, deci nu avem de a face cu un rece realizator de comenzi. Un prim autoportret, datat 1911, alături de desenarea chipului soției Ecaterina, în 1913, ne aduc în prim plan pentru prima dată universul intim, pe care îl va prezenta atât de puternic în deceniul următor prin pictarea copiilor săi.
Primul Război Mondial, prizonieratul și apoi vitregiile unei vieți sărăcăcioase vor transforma definitiv percepția lui Tonitza asupra omului, și dacă și până atunci se arunca în polemici asupra condiției umane, perioada imediat următoare războiului ne oferă un acid critic al societății românești. Pictura sa se îndrepta atunci spre omul simplu – ororile războiului, viața într-un lagăr sau sărăcia unei nații fiind doar unele din temele cel mai mult abordate. Însă nici acum chipul nu dispare, ci este esențializat și pus în subordinea motivului central, iar sarabanda de fețe ale unor femei văduve la cimitir sau de chipuri șterse ale gloatei ce formează coada la pâine este concretizată și absolutizată în final prin pictarea omului unei noi lumi, Gala Galaction, în 1920. Toată această etapă oferă portretului calitățile expresive necesare acelei manifestări sociale propovăduite de satiricul Tonitza.

Nicolae Tonitza, În urma convoiului (circa 1924)
din „Adevărul literar și artistic”, 1938

Nicolae Tonitza, Puritate
Licitația de Vară, Artmark, 2015, adjudecat pentru
60.000 €

Ulterior, după etapa Vălenii de Munte, portretistica pictorului cunoaște revelația chipului senin și jucăuș. Mai întâi copii săi, apoi cei ai prietenilor vor echilibra întregul registru expresionist sub care se desfășura portretistica, pentru a umple pânzele de culoare, decorativ și un suflu mult mai relaxat. Filonul decorativ inspirat de creația lui Luchian și poate și apetențele scenografice aveau să introducă în plus registrul floral care definește creația lui Tonitza din perioda 1923-1927. Veșmintele sunt și ele racordate la un alt filon decorativ și, chiar dacă chipurile celor pictați rămân înrădăcinate în expresionism, întreaga compoziție se „relaxează” sub imperioul cromatic, decorativ sau japonizant atins lesne.

Profund expresionistă, creația ce a definit în proporție covârșitoare etapa de după Primul Război Mondial devine cel mai pertinent produs artistic al lui Nicolae Tonitza din perioada 1920-1925. Încă din primele expoziții, Tonitza a manifestat în lucrările sale predispoziția către o tematică inspirată “din lumea celor umili”, însăși familia acestuia putându-se lesne integra acestei tematici generoase.

Ineditul compoziției de față este definit de mixul vizual: chipul modelului folosit într-o pictură dedicată universului expresionist pus însă într-o pictură definită de veșmântul colorat și de fundalul floral. În „În urma convoiului” Tonitza introduce figurile femeilor în doliu, opere tipice pentru perioada anilor 1919-1924. În cazul operei de față, pictorul reinterpretează chipul întristat într-o manieră inedită în întreaga sa creație. Reutilizarea personajului într-un nou complex pictural, definit de decorativ și cromatic produce fără îndoială o realizare excepțională, atât de grăitoare pentru caracterul lui Tonitza.

Bibliografie:

BREZIANU, Barbu,”Nicolae Tonitza”, Ed. Arta Grafică, București, 1967
BREZIANU, Barbu, “Nicoale Tonitza”, Ed. Meridiane, București, 1986
CIUCĂ, Valentin, “Pe urmele lui Nicolae Tonitza”, Ed. Sport-Turism, București, 1984
COMARNESCU, Petru,”N.N.Tonitza”, Ed. Tineretului, București, 1962
PĂULEANU, Doina, „Grupul celor Patru”, Monitorul Oficial, 2012

49 | Iosif Iser
1881, București – 1958, București

Marseillez | 1936
guașă pe hârtie, 37 × 33 cm, semnat și datat dreapta jos, cu negru, „Iser, (19)36"

€ 1.200 – 1.800

50 | Octavian Angheluță
1904, Brăila – 1979, București

Pe gânduri
ulei pe carton, 43 × 32 cm

€ 700 – 1.200

51 | Honoriu Crețulescu
1897, București – 1979, București

Fetiță cu broboadă roșie
ulei pe carton, 35,5 × 30 cm, semnat stânga sus, cu roșu, „H. I. Crețulescu"

€ 300 – 500

52 | Kimon Loghi
1873, Serres, Macedonia – 1952, București

Eleganță interbelică
ulei pe carton, 50 × 48 cm, semnat stânga jos, cu albastru, „KIMON LOGHI"

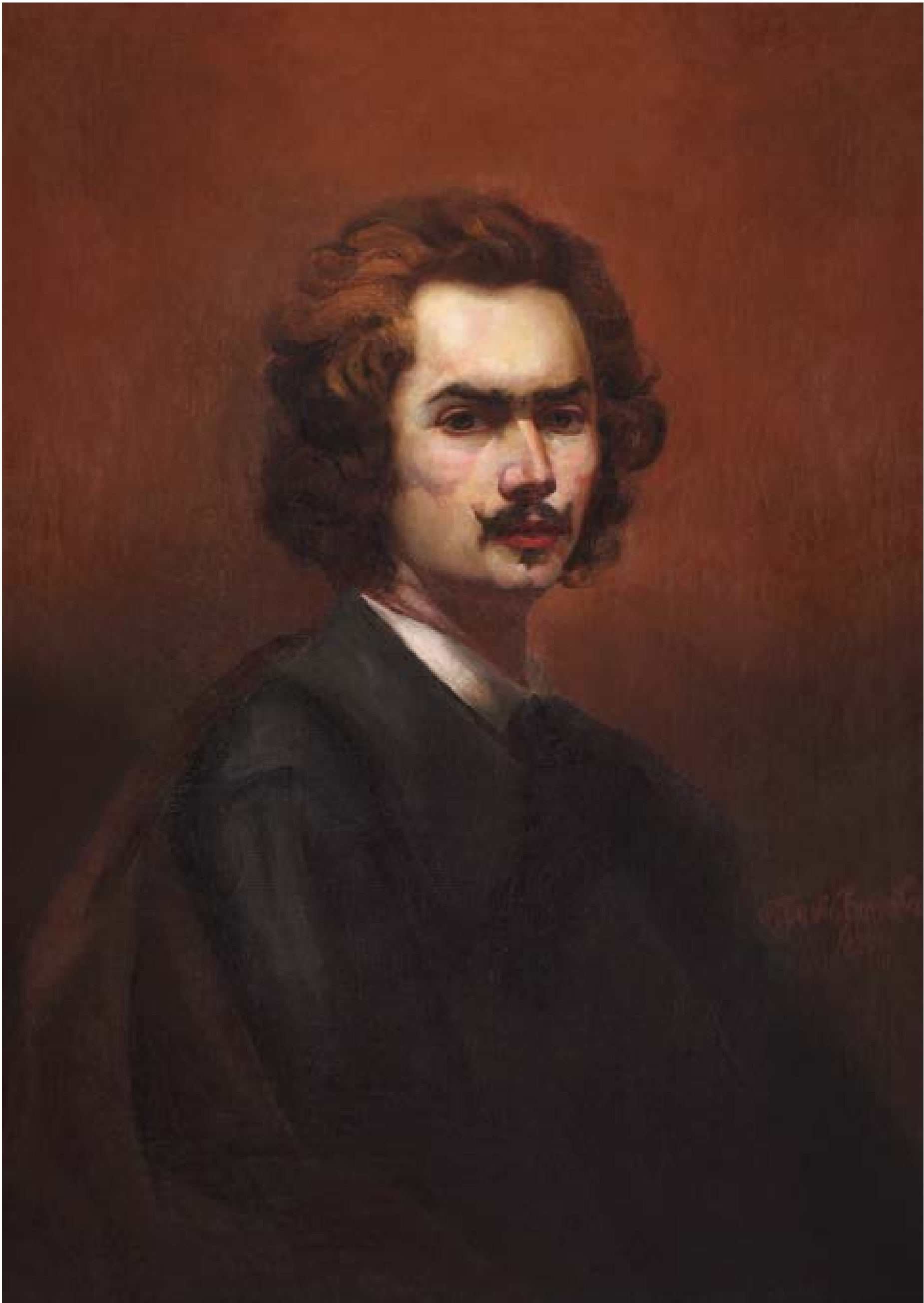
€ 800 – 1.500

53 | Octav Băncilă
1872, Corni, Botoșani – 1944, București

Autoportret (la 22 de ani) | 1894
ulei pe pânză, 82 × 58 cm, semnat și datat lateral dreapta, cu roșu, „Octav Băncilă, 1894"

€ 5.000 – 8.000

Opera a fost pictată în cursul anului 1894, cel mai probabil înainte de plecarea tânărului Octav Băncilă la studii în München. Portretul de față este cel mai timpuriu autoportret realizat de Octav Băncilă.

Înregistrarea elevului Băncilă în registrele Academiei Regale de Artă din München, octombrie 1894.

54 | Eustațiu Stoenescu
1885, Craiova – 1957, New York

Portretul lui Dimitrie Burillianu, guvernator B.N.R. între 1927–1931 | cca. 1930
ulei pe pânză, 92 × 64 cm, semnat dreapta jos, cu gri, „E. Stoenescu"

€ 8.000 – 12.000

ROMÂNIA ILUSTRATĂ

Medalion dedicat lui Dimitrie Burileanu în „România Ilustrată", 1927.
sursă: Biblioteca Națională a României

Portretul lui Dimitrie (Tilică) Burilleanu (1878–1954) intră într-o galerie specifică a portretelor realizate de Stoenescu în perioada interbelică, în preajma anului 1930. Personajul este guvernator al Băncii Naționale (1927–1931) și oltean (născut la Turnu Severin, dar cu reședință în Craiova). Stoenescu, și el oltean, avea să realizeze și portretul guvernatorului BNR ce l-a precedat pe Burileanu, și anume cel al lui Mihail Oromolu (1875–1945), și el oltean, născut în Râmnicu Vâlcea. În ceea ce îl privește pe Burileanu, contactul acestuia cu pictura românească nu s-a limitat doar la acest portret pentru care a pozat lui Eustațiu Stoenescu, fiind cunoscut faptul că acesta poseda o colecție cochetă în epocă, cu lucrări de Ștefan Luchian, Iosif Iser sau Stoenescu.

56 | Ion Mândru
1897, Smueşti, Covurlui – 1980, Basarabia

George Enescu
ulei pe carton, 31 × 24,5 cm, semnat lateral stânga, cu negru, „Mândru"

€ 400 – 600

55 | Eustaţiu Stoenescu
1885, Craiova – 1957, New York

Anastase Zăgan (directorul Trezoreriei BNR) | 1940–1944
ulei pe carton, 68 × 49,5 cm, semnat şi dedicat dreapta jos, cu alb, „Stoenescu, Lui Tăsică"

€ 1.200 – 1.800

57 | Alexandru Bănulescu

Portretul fetei cu ochii verzi | 1904
ulei pe pânză, 46 × 38 cm, semnat, datat şi localizat dreapta sus, cu roşu, „Al. Bănulesco, 1904, Paris"

€ 800 – 1.500

58 | Petre Remus Troteanu
1885, Curteşti, Botoşani – 1957, Bucureşti

Portretul unui explorator
ulei pe pânză, 50,5 × 40,5 cm, semnat dreapta sus, cu gri, „P. Troteanu"

€ 500 – 800

59 | Ion Dimitriu Bârlad
1890, Bârlad – 1964, București

Maestrul George Enescu | 1931
bronz, d= 22 cm, semnat și datat lateral stânga,
„D. Bârlad, 1931"

€ 350 – 550

60 | Iosif Fekete
1903, Hunedoara – 1979, Oradea

Profil de tânără | 1926
bronz, 24,5 × 22 cm, semnat și datat stânga jos,
„FEKETE, (1)926"

€ 300 – 500

61 | Ion Vlasiu
1908, Lechința, Mureș – 1997, București

George Coșbuc
ipsos patinat, 50 × 23 × 18 cm, semnat în spate,
în monogramă, „IV"

€ 600 – 900

62 | Gheorghe D. Anghel
1904, Turnu Severin – 1966, București

Fata din vis
teracotă, 33 × 22 × 24 cm, semnat la bază, stânga jos,
„G. ANGHEL"

€ 500 – 800

63 | Constantin Piliuță
1929, Botoșani – 2003, București

Autoportret | 1973
ulei și cărbune pe pânză, 73 × 73 cm, semnat și datat dreapta jos, cu negru, „C. Piliuță, (19)73"

€ 4.000 – 6.000

Opera este reprodusă în Revista Flacăra, martie 1974. Opera a participat la Salonul independenților, Grand Pallais, Paris 1973. Opera a participat la expoziția din Bristol, Anglia, 1973. Opera a participat la expoziția din New Delhi, India, 1977. Opera a participat la expoziția "Constantin Piliuță", Galeria Occident, București, 2006. Opera a participat la expoziția "Piliuță 7 ani de eternitate", Galeria de artă "Constantin Piliuță", București 2010.

64 | Constantin Piliuță
1929, Botoșani – 2003, București

Dans spaniol
ulei pe pânză, 81 × 81 cm, semnat dreapta jos, în creion, „C. Piliuță"

€ 4.000 – 6.000

Opera este reprodusă în catalogul Constantin Piliuță, Mircea Grozdea, Editura Meridiane, 1980.

65 | Cornel Antonescu
n. 1944, Comana

Domniță | 1980
ulei pe pânză lipită pe carton, 49,5 × 41,5 cm, semnat si datat stânga jos, cu brun, „C. Antonescu, (19)80"

€ 600 – 900

66 | Alexandru Ciucurencu
1903, Ciucurova, Tulcea – 1977, București

Portretul cercetătorului Haralamb Teodoreanu
ulei pe carton, 75 × 62,5 cm, semnat lateral dreapta, cu gri, în monogramă, „AC"

€ 1.800 – 2.500

67 | Corneliu Baba
1906, Craiova – 1997, București

Autoportret | 1968
ulei pe carton, 27 × 23 cm, semnat, datat și dedicat pe verso, cu roșu, „de la autor, Baba, iunie 1968"

€ 2.500 – 3.500

68 | Magdalena Rădulescu
1902, Râmnicu Vâlcea – 1983, Paris

Portretul scriitoarei Sorana Gurian | 1946
ulei pe pânză, 65 × 54 cm, semnat și datat dreapta jos, cu brun, „Magdalena Rădulescu, 1946"

€ 4.000 – 6.000

69 | Eustațiu Stoenescu
1885, Craiova – 1957, New York, SUA

Lucia Sturza Bulandra, în rol oriental
ulei pe pânză, 73,5 × 53 cm, semnat dreapta jos, cu brun, „Stoenescu"

€ 3.500 – 5.500

70 | Bertalan Vigh
1890, Rimavska Sobota – 1946, Budapesta

La femme fleur
ulei pe pânză, 80 × 60 cm, semnat dreapta jos, cu brun, „Vigh Bertalan"

€ 1.200 – 1.800

71 | George Năsturel
1904, București – 2002, California, SUA

Portretul scriitoarei Cella Serghi
ulei pe pânză, 117 × 89,5 cm, semnat stânga jos, cu roșu, „G. Năsturel"

€ 800 – 1.400

72 | Gheorghe Mărculescu
1870, București – ?

Portretul scriitorului Theodor Aslan | 1895
ulei pe pânză, 46 × 38 cm, semnat și datat stânga sus, prin zgrafiere, „G. Mărculescu, 1895"

€ 500 – 800

Theodor Aslan la biroului de lucru. Deasupra acestuia, portretul realizat de Gh. Mărculescu.

73 | Sava Henția
1848, Sebeșel – 1904, București

Portretul unui tânăr magistrat | 1882
ulei pe pânză, 66 × 52,5 cm, semnat și datat lateral stânga, cu brun, „S. Henția, 1882"

€ 1.500 – 2.500

74 | Niccolo Livaditti
1804, Triest, Italia – 1858

Vornicească | 1840–1845
ulei pe pânză, 70 × 55 cm

€ 1.500 – 2.500

Niccolo Livaditti, Portret de femeie, 1845 (detaliu)
Muzeul Național de Artă al României

Pictor călător, conațional cu Giovanni Schiavoni, Livaditti ajungea în Moldova probabil către 1831–1832, pare-se ca refugiat politic, având în vedere alăturarea acestuia ideilor carbonarilor, mișcare înăbușită în jurul lui 1831. Remarcat în rândurile protipendadei ieșene, pictorul va face carieră ca portretist, devenind unul dintre cei mai importanți pictori ai mijlocului de sec XIX în Moldova și totodată unul dintre cei mai prolifici, cel puțin după standardele epocii.

75 | Eustațiu Stoenescu
1885, Craiova – 1957, New York

Portretul pianistei Cella Delavrancea | 1915–1916
ulei pe pânză, 141 × 107 cm, semnat dreapta jos, cu brun, „Stoenescu"

€ 6.000 – 10.000

Opera a participat la a XVI-a expoziție a Societății Tinerimea Artistică, București, martie-aprilie 1916 și este menționată în catalogul expoziției la cat. 243, sub titlul "Portretul D-șoarei Cella Delavrancea".

Eustațiu Stoenescu expunea atunci numai puțin de 43 de tablouri fiindu-i rezervată o întreagă sală de expunere, drept o micro-expoziție personală.

Fotografie-carte poștală de epocă, circa 1915.
sursă: Biblioteca Națională a României

Longevitatea și pasiunea nestăvilită pentru arte au transformat-o pe Cella Delavrancea într-o figură emblematică a culturii românești a întregului secol XX. Fiica cea mare a lui Barbu Delavrancea, Cella a cunoscut de mică un mediu intim dedicat tuturor fațetelor culturii, fapt relevat și de traseul urmat de surorile ei mai mici: Henrieta devenea în perioada interbelică un arhitect desăvârșit, Niculina o pictoriță apreciată de colecționarii vremii, iar Bebs membră a cenaclului literar Sburătorul. Inițierea în muzică și pian o primea de la mama ei, pianista Maria Lupașcu, însă pasiunea copilăriei avea să devină vocație și carieră prin urmarea cursurilor Conservatorului din București și Paris. Debutul literar îl făcea în revista lui Arghezi „Bilete de papagal" și avea să publice primul volum (de nuvele) în 1946.

Lumea artelor plastice nu i-a fost străină, legând prietenii foarte strânse cu doi dintre cei mai importanți artiști români ai Parisului Interbelic. Pe Constantin Brâncuși îl cunoștea în 1922, iar cu Theodor Pallady a purtat chiar o corespondență, cu episoade romantice, la începutul anilor ,30. Avea să fie introdusă de mică în lumea artei moderne românești, cunoscându-l pe Nicolae Grigorescu, ale cărui opere le putea admira atât în casa părintească, cât și în acelea ale bunilor prieteni Vlahuță și Caragiale.

Redescoperirea portretului realizat de Eustațiu Stoenescu ne oferă ocazia unui tablou excepțional, pictat în 1915-1916, moment în care artistul se afla în sânul familiei Delavrancea. În aceeași perioadă, pictorul îi oferea Niculinei Delavrancea sfaturi de pictură, fiindu-i profesor privat, fapt concretizat în anii 1915-1916, atunci când pictorița debuta și era remarcată în cadrul expozițiilor Tinerimii Artistice. Probabil tot atunci se lega și prietenia dintre Stoenescu și mezina familiei Delavrancea, Henrietta, căreia îi va face un portret circa două decenii mai târziu, în 1938.

76 | Alexandru Istrati
1915, Dorohoi – 2001, Paris

Model
ulei pe carton, 60,5 × 49,5 cm

€ 800 – 1.500

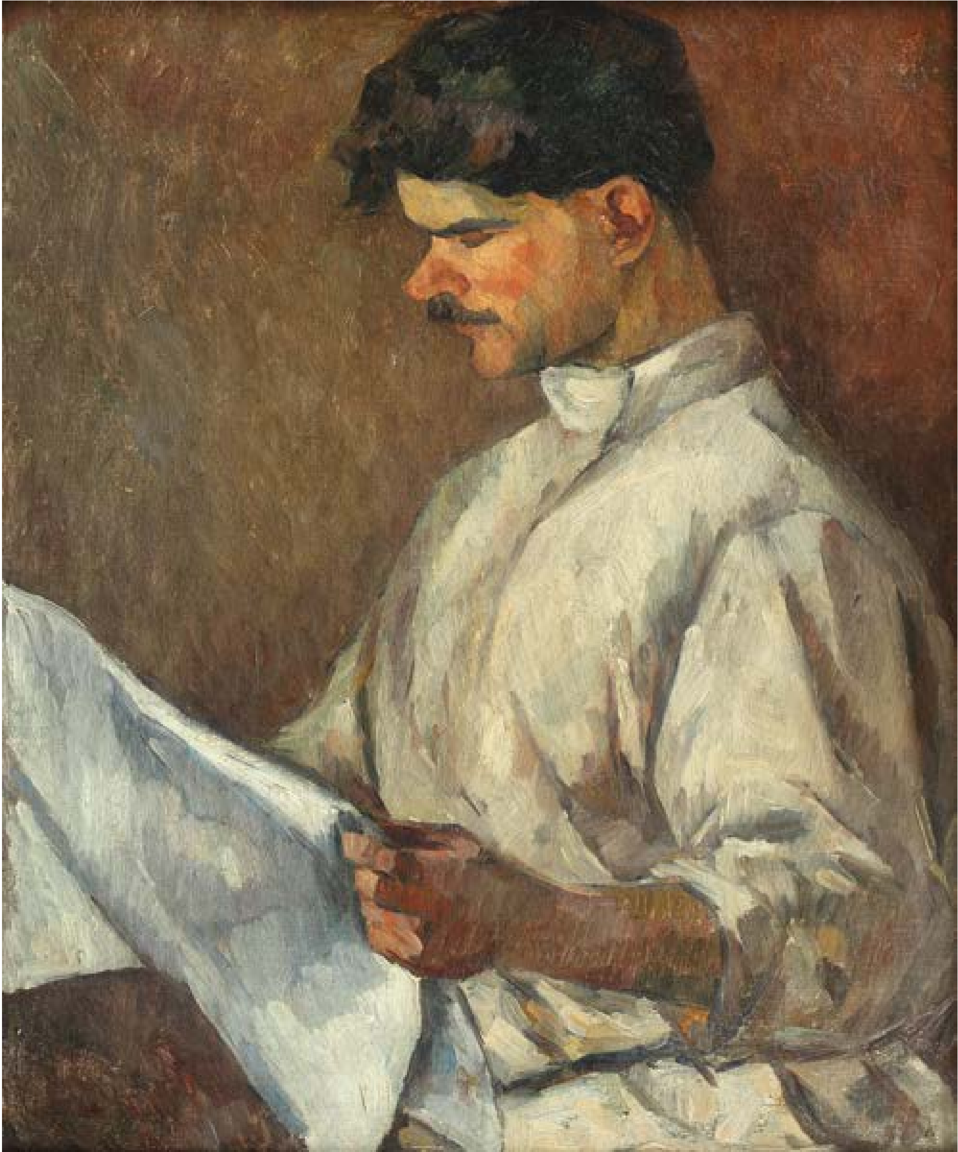
Proveniență:
colecția familiei Istrati.

77 | Eugen Trucinski

Portret de copil | 1927
ulei pe carton, 48,5 × 37,5 cm, semnat și datat stânga jos, prin zgrafiere, „E. Trucinski, (1)927

€ 400 – 600

78 | Ion Theodorescu-Sion
1882, Ianca, Brăila – 1939, București

Bolșevic
ulei pe pânză, 55,5 × 46 cm, semnat stânga jos, în pastă, „Theo-Sion"

€ 2.000 – 3.000

79 | Bob (Gheorghe) Bulgaru
1907, Mălăiești, Vaslui – 1939, București

Fetiță blondă | 1935
ulei pe carton, 33 × 24,5 cm, semnat și datat central, în creion, „Bob B., (19)35"

€ 500 – 800

80 | Richard Mayol
1896 – 1972

Eleganță | 1942
ulei pe pânză, 92,5 × 69 cm, semnat și datat dreapta jos, cu roșu, „Rch. Meinl Mayol, 1942"

€ 1.000 – 1.800

81 | Călin Alupi
1906, Văncicăuți, Hotin, Basarabia – 1988, Iași

Fetiță | 1937
ulei pe pânză, 66 × 50 cm, semnat și datat dreapta jos, cu negru, „C. Alupi, 1937"

€ 600 – 900

82 | Theodor Pallady
1871, Iași – 1956, București

Franțuzoaică | anii '20
ulei pe carton, 36 × 31 cm, semnat dreapta jos, în creion, „TP"

€ 5.000 – 8.000

83 | Merica Râmniceanu
1891, Bârlad – 1972, Bucureşti

Portretul Cellei Serghi
ulei pe pânză, 110 × 73 cm, semnat stânga jos, cu brun, „M. Râmniceanu"

€ 2.500 – 3.500

Opera a participat la Salonul Oficial din 1939 şi este reprodusă în catalogul expoziţiei la cat. 200.

Opera este reprodusă în catalogul "Doamnele artelor frumoase româneşti afirmate interbelic", Ioana Cristea, Aura Popescu, Ed. Monitorul Oficial, 2004, la pag. 107.

Una dintre cele mai importante scriitoare române ale secolului XX, Cella Serghi avea să se impună în literatura autohtonă încă din perioada interbelică, practic imediat după debutul de succes cu „Pânza de paianjen". Muză şi prietenă cu artiste ca Merica Râmniceanu sau Magdalena Rădulescu, chipul acesteia avea fie reprodus într-o serie importantă de portrete, cel de faţă fiind probabil cel mai însemnat.

84 | Hans Eder
1883, Braşov – 1955, Braşov

Deziluzionatul | 1923
ulei pe carton, 72,5 × 58 cm, semnat şi datat dreapta sus, cu negru, „HE, (19)23"

€ 2.000 – 3.000

85 | Lucreţia Mihail Silion
1895 – ?

Intimitate | 1926
ulei pe pânză, 60 × 49 cm, semnat şi datat stânga jos, cu negru, „Luc. Mihail, 1926"

€ 1.200 – 1.800